

Svensk författningssamling

Lag om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet

SFS 2023:254

Publicerad
den 16 maj 2023

Utfärdad den 11 maj 2023

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Lagens innehåll och syfte

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om krav på vissa produkter och tjänster i fråga om deras tillgänglighet. Lagen syftar till att undanröja och motverka hinder för en effektiv konkurrens och att främja personers jämlikhet i levnadsvillkor och delaktighet i samhällslivet.

Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster.

Ord och uttryck i lagen

2 § I denna lag avses med

audiovisuella medietjänster: beställ-tv och tv-sändningar enligt 3 kap.

1 § 6 och 22 radio- och tv-lagen (2010:696),

banktjänster för konsumenter: tillhandahållande för konsumenter av följande banktjänster och finansiella tjänster:

– kreditavtal som omfattas av konsumentkreditlagen (2010:1846),

– tjänster som anges i 2 kap. 1 § 1, 2, 4 och 5 samt 2 § 1, 2, 4 och 5 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

– betaltjänster enligt 1 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster,

– tjänster med anknytning till öppnande, användning och avslutande av ett betalkonto, däribland betaltjänster och betalningstransaktioner som omfattas av 1 kap. 7 § 1 lagen om betaltjänster samt kontokrediter och tjänster som tillåter överskridande av behållningen på ett bankkonto, och

– elektroniska pengar enligt 1 kap. 2 § 2 lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

betalningsterminal: anordning vars huvudsyfte är att göra det möjligt att genomföra betalningar med användning av betalningsinstrument enligt 1 kap. 4 § lagen om betaltjänster vid ett fysiskt försäljningsställe men inte i en virtuell miljö,

distributör: fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, förutom tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en produkt på marknaden,

¹ Prop. 2022/23:42, bet. 2022/23:SoU10, rskr. 2022/23:181.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, i den ursprungliga lydelsen.

e-bok: tjänst som innefattar ett tillhandahållande av digitala filer som innehåller en elektronisk version av en bok som mestadels finns som text eller i grafisk form,

e-handelstjänster: tjänster som tillhandahålls på distans, genom webbplatser och tjänster för mobila enheter, på elektronisk väg och på individuell begäran av en konsument i syfte att ingå ett konsumentavtal,

ekonomisk aktör: tillverkare, representant, importör, distributör eller tjänsteleverantör,

elektroniska biljetter: system i vilka resebevis, i form av en eller flera resebiljetter, reseabonnemang eller resekredit, lagras elektroniskt på ett fysiskt transportkort eller en annan enhet i stället för att skrivas ut som pappersbiljett,

elektroniska biljettförsäljningstjänster: system i vilka biljetter för persontrafik köps, inbegripet onlineköp med hjälp av en enhet med interaktiv datorkapacitet, för leverans till köparen i elektronisk form för att möjliggöra att de kan skrivas ut i pappersform eller visas upp på en mobil enhet med interaktiv datorkapacitet,

elektronisk kommunikationstjänst: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation,

harmoniserad standard: harmoniserad standard enligt artikel 2.1 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG,

importör: fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och som släpper ut en produkt från ett tredjeland på unionsmarknaden,

interaktiv datorkapacitet: funktion till stöd för interaktion mellan människa och utrustning som möjliggör behandling och överföring av data, tal eller video, eller en kombination därav,

konsument: fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

läsplatta: särskild utrustning, inklusive både maskinvara och programvara, som används för att disponera, navigera i, läsa och använda e-bokfiler,

mikroföretag: företag med färre än tio anställda och som har en årsomsättning eller en årlig balansomslutning som inte överstiger 2 miljoner euro,

operativsystem: programvara som bland annat hanterar gränssnittet till yttre maskinvara, schemalägger uppgifter, tilldelar lagring och presenterar ett standardgränssnitt för användaren när inget tillämpningsprogram körs, inklusive ett grafiskt användargränssnitt, oavsett om sådan programvara är inbyggd i datormaskinvara med generella användningsområden som är avsedd för konsumenter eller utgör fristående programvara som är avsedd att köras på datormaskinvara med generella användningsområden som är avsedd för konsumenter, men exklusive operativsystemladdare, bios (basic input-output system) eller andra fasta program som behövs vid start av en dator eller när operativsystemet installeras,

passagerartransporttjänster med buss: tjänster som anges i artikel 2.1 och 2.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 av den 16 februari 2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004,

passagerartransporttjänster med fartyg: persontrafiktjänster enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010

av den 24 november 2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004, med undantag för de tjänster som avses i artikel 2.2 i den förordningen,

passagerartransporttjänster med luftfartyg: kommersiella luftfartstjänster för passagerare enligt artikel 2 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet i samband med avfärd från, transitering genom eller ankomst till en flygplats, när flygplatsen är belägen inom en medlemsstats territorium, inbegripet flygningar som avgår från en flygplats som är belägen i ett tredjeland till en flygplats som är belägen inom en medlemsstats territorium, om tjänsterna tillhandahålls av ett unionslufttrafikföretag,

passagerartransporttjänster med tåg: persontrafik på järnväg enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/782 av den 29 april 2021 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer,

produkt: ämne, preparat eller annan vara framställd genom en tillverkningsprocess, dock inte livsmedel, foder, levande växter eller djur, produkter av mänskligt ursprung samt produkter av växter eller djur med direkt koppling till deras framtida fortplantning,

regionaltransporter: regional trafik enligt artikel 3.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde, i den ursprungliga lydelsen, dock endast avseende järnväg, buss, tunnelbana, spårväg och trådbuss,

representant: fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och som enligt en skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter,

släppa ut på marknaden: det första tillhandahållandet av en produkt på unionsmarknaden,

stads- och förortstransporter: stads- och förortstrafik enligt artikel 3.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU, i den ursprungliga lydelsen, dock endast avseende järnväg, buss, tunnelbana, spårväg och trådbuss,

tekniska specifikationer: tekniska specifikationer enligt artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 som ger förutsättningar för att uppfylla de tillgänglighetskrav som gäller för en produkt eller tjänst,

tillhandahållande på marknaden: leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,

tillverkare: fysisk eller juridisk person som tillverkar eller låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför den produkten, i eget namn eller under eget varumärke,

tjänst: tjänst enligt 4 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden,

tjänsteleverantör: fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en tjänst på unionsmarknaden eller som erbjuder sig att tillhandahålla en sådan tjänst till konsumenter i unionen,

tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster: tjänster som överförs via ett elektroniskt kommunikationsnät som används för att identifiera, välja, ta emot information om samt använda sådana audiovisuella medietjänster och eventuella tillhandahållna funktioner (såsom undertexter för döva eller hörselskadade personer, syntolkning, talad textning eller teckenspråkstolkning) som följer av att tjänsterna tillgängliggörs i enlighet med 5 kap. 12 § radio- och tv-lagen.

3 § Följande produkter omfattas av denna lag:

1. datormaskinvarusystem med generella användningsområden som är avsedda för konsumenter och operativsystem till dessa maskinvarusystem,

2. betalningsterminaler,

3. kontantautomater, biljettförsäljningsautomater och incheckningsautomater som är avsedda för tillhandahållande av tjänster som omfattas av denna lag,

4. interaktiva självbetjäningsterminaler som tillhandahåller information, med undantag för terminaler som har monterats som integrerade delar av fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel, och som är avsedda för tillhandahållande av tjänster som omfattas av denna lag,

5. terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som används för elektroniska kommunikationstjänster,

6. terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som används för åtkomst till audiovisuella medietjänster, och

7. läsplattor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som preciserar eller avgränsar vilka produkter som avses i första stycket.

4 § Följande tjänster omfattas av denna lag när de är avsedda för konsumenter:

1. elektroniska kommunikationstjänster, med undantag för överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin-till-maskintjänster,

2. tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster,

3. inslag i passagerartransporttjänster med buss, fartyg, luftfartyg eller tåg, med undantag för stads-, förorts- och regionaltransporter, som avser:

a) webbplatser,

b) tjänster för mobila enheter, däribland mobila applikationer,

c) tillhandahållande av elektroniska biljetter och elektroniska biljettförsäljningstjänster,

d) förmedling av information om transporttjänster, inklusive reseinformation i realtid; när det gäller tjänster som förmedlas via interaktiva informationsskärmar gäller lagen endast för skärmar som är belägna inom unionens territorium, och

e) tjänster som förmedlas via interaktiva självbetjäningsterminaler belägna inom unionens territorium, utom sådana som har monterats som integrerade delar av fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel, som används vid tillhandahållandet av någon del av sådana persontrafiktjänster,

4. inslag i passagerartransporttjänster med buss, fartyg, luftfartyg eller tåg i stads-, förorts- och regionaltransport där tjänsterna förmedlas via interaktiva självbetjäningsterminaler belägna inom unionens territorium, utom sådana som har monterats som integrerade delar av fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel, som används vid tillhandahållandet av någon del av sådana persontrafiktjänster,

5. banktjänster för konsumenter,

6. tillhandahållande av e-böcker, och

7. e-handelstjänster.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som preciserar eller avgränsar vilka tjänster som avses i första stycket.

5 § Denna lag är inte tillämplig på innehåll på sådana webbplatser och mobila applikationer som utgörs av

1. kartor som inte är avsedda för navigering, eller
2. kartor som är avsedda för navigering, om väsentlig information tillhandahålls på ett tillgängligt digitalt sätt.

Lagen är inte heller tillämplig på innehåll på webbplatser och mobila applikationer som kommer från tredje part och som varken finansieras eller utvecklas eller står under kontroll av den berörda ekonomiska aktören.

Tillgänglighetskrav

6 § Produkter och tjänster som omfattas av denna lag får släppas ut på marknaden respektive tillhandahållas endast om de uppfyller

1. krav på tillgänglighet avseende information, användargränssnitt eller funktionell utformning (tillgänglighetskrav),
2. krav på tillgänglighet enligt direkt tillämpliga rättsakter som har antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882, och
3. krav enligt 11–13, 15, 16 eller 25 § och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillgänglighetskraven enligt första stycket 1.

7 § Ett tillgänglighetskrav gäller inte om kravet

1. innebär en större förändring av en produkts eller en tjänsts grundläggande karaktär, eller
2. medför en oproportionerligt stor börda för den berörda ekonomiska aktören.

Trots första stycket 2 ska ett tillgänglighetskrav tillämpas om den ekonomiska aktören har tagit emot externa medel i syfte att göra den berörda produkten eller tjänsten mer tillgänglig och ett undantag från tillgänglighetskravet därför skäligen inte bör gälla.

8 § Om en ekonomisk aktör bedömer att ett tillgänglighetskrav inte gäller enligt 7 §, ska aktören på ett lämpligt sätt dokumentera och spara sin bedömning tillsammans med en motivering av sitt ställningstagande.

Den ekonomiska aktören ska underrätta marknadskontrollmyndigheten eller tillsynsmyndigheten om att undantag med stöd av 7 § åberopas. Om myndigheten begär det, ska den ekonomiska aktören lämna en kopia av den bedömning som avses i första stycket till myndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. kriterier för den ekonomiska aktörens bedömning,
2. hur länge underlaget för bedömningen ska sparas, och
3. när en bedömning om undantag behöver förnyas.

Presumtion om överensstämmelse med tillgänglighetskraven

9 § Produkter och tjänster som helt eller delvis överensstämmer med en harmoniserad standard, till vilken hänvisningar har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, eller med en teknisk specifikation, ska förutsättas överensstämma med tillgänglighetskraven i den utsträckning kraven följer av standarden eller specifikationen.

10 § Tjänster som tillhandahålls av mikroföretag behöver inte uppfylla tillgänglighetskraven.

Ett mikroföretag som hanterar produkter behöver inte dokumentera sin bedömning av om förutsättningarna för undantag enligt 7 § är uppfyllda. Inte heller behöver företaget underrätta behörig marknadskontrollmyndighet om att undantag med stöd av 7 § åberopas. Om marknadskontrollmyndigheten begär det, ska företaget dock till myndigheten lämna de uppgifter som är relevanta för bedömningen av om det finns förutsättningar för undantag.

Tillverkarens skyldigheter

11 § Innan en produkt släpps ut på marknaden ska tillverkaren utföra eller låta utföra en bedömning av om produkten överensstämmer med tillgänglighetskraven och, i förekommande fall, förutsättningarna för undantag enligt 7 §. Tillverkaren ska i samband med det utarbeta och spara teknisk dokumentation till grund för bedömningen.

Tillverkaren ska se till att det finns rutiner som säkerställer att alla tillverkade produkter överensstämmer med tillgänglighetskraven och med krav på tillgänglighet enligt direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förfarandet enligt första stycket samt om rutiner enligt andra stycket.

12 § Om en sådan bedömning av överensstämmelse som avses i 11 § innebär att produkten uppfyller tillgänglighetskraven, ska tillverkaren upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse och förse produkten eller dess märkskylt med CE-märkning innan den släpps ut på marknaden. Om tillverkaren har åberopat undantag enligt 7 §, ska det framgå av EU-försäkran vilka tillgänglighetskrav som omfattas av undantaget.

För CE-märkning gäller de allmänna principer som finns i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillverkarens skyldigheter och ansvar i samband med att EU-försäkran om överensstämmelse upprättas och CE-märkning av produkter.

13 § Tillverkaren ska säkerställa att produkten förses med informationstext om

1. produktens spårbarhet,
2. tillverkarens kontaktuppgifter, inklusive firmanamn eller varumärke, och
3. hur konsumenten ska använda produkten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om innehållet i den informationstext som tillverkaren ska förse produkten med samt om placeringen och utformningen i övrigt av informationstexten.

14 § En tillverkare får genom skriftlig fullmakt utse en representant som ska utföra de uppgifter som anges i fullmakten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som ska ställas på fullmaktens innehåll.

15 § Importören ska säkerställa att tillverkaren har utfört de åtgärder som avses i 11 och 12 §§ samt i 13 § första stycket 1 och 2 innan en produkt släpps ut på marknaden.

Importören ska förse produkten med informationstext om sina kontaktuppgifter, inklusive firmanamn eller varumärke, och om hur konsumenten ska använda produkten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om importörens skyldigheter enligt första och andra styckena.

16 § Distributören ska, innan produkten tillhandahålls på marknaden, kontrollera att produkten har försetts med CE-märkning enligt 12 § och informationstext enligt 13 § och 15 § andra stycket och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omfattningen av distributörens ansvar att kontrollera produkter enligt första stycket.

17 § En importör och en distributör ska, så länge denne har ansvar för en produkt, säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med tillgänglighetskraven.

18 § Om en importör eller en distributör släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med tillgänglighetskraven kan påverkas, övertar importören eller distributören tillverkarens skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882.

Skyldigheter vid misstanke om produkters bristande överensstämmelse

19 § Om en tillverkare eller importör anser, eller har anledning att anta, att en produkt som denne har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med tillgänglighetskraven, ska tillverkaren eller importören omedelbart vidta de åtgärder som krävs för att få produkten att överensstämma med kraven eller, om så är lämpligt, för att dra tillbaka produkten.

Tillverkare och importörer ska föra ett register över produkter som brister i överensstämmelse med tillgänglighetskraven och över klagomål som tillverkaren eller importören har mottagit och som har gjorts med åberopande av sådan bristande överensstämmelse.

20 § Om en distributör anser, eller har anledning att anta, att en produkt inte överensstämmer med tillgänglighetskraven, får distributören inte tillhandahålla produkten förrän denne har försäkrat sig om att åtgärder har vidtagits för att få produkten att överensstämma med kraven eller, om så är lämpligt, för att dra tillbaka produkten.

21 § Om en tillverkare, importör eller distributör anser, eller har anledning att anta, att en produkt som denne har släppt ut eller tillhandahållit på marknaden inte uppfyller tillgänglighetskraven, ska marknadskontrollmyndigheterna i de medlemsstater där produkten har tillhandahållits omedelbart

underrättas. Underrättelsen ska innehålla detaljerade uppgifter om den bristande överrensstämelsen och vilka åtgärder som har vidtagits.

Information, dokumentation och uppgifter som ska lämnas på begäran

22 § Tillverkare, representanter, importörer och distributörer ska på begäran av en marknadskontrollmyndighet lämna all information som den berörda ekonomiska aktören har och som behövs för bedömningen av om en produkt uppfyller tillgänglighetskraven. Tillverkaren och importören ska lämna sådan information på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten.

Tillverkaren, representanten, importören och distributören ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheten om de åtgärder som ska vidtas för att en produkt ska uppfylla tillgänglighetskraven.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den period under vilken handlingar enligt första stycket ska sparas och på vilket språk som information enligt första stycket ska lämnas till marknadskontrollmyndigheten.

23 § En tillverkare, representant, importör eller distributör som har levererat en produkt till eller tagit emot en produkt från en annan tillverkare, representant, importör eller distributör ska på begäran av en marknadskontrollmyndighet lämna uppgift om detta.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur länge uppgiftsskyldigheten enligt första stycket ska gälla.

Tjänsteleverantörens skyldigheter

24 § En tjänsteleverantör som tillhandahåller en tjänst till en konsument ska fortlöpande säkerställa att tjänsten uppfyller tillgänglighetskraven.

Om en tjänst inte överensstämmer med tillgänglighetskraven, ska leverantören vidta de åtgärder som krävs för att få tjänsten att överensstämma med kraven samt omedelbart underrätta tillsynsmyndigheterna i de medlemsstater där tjänsten tillhandahålls om bristen. Underrättelsen ska innehålla detaljerade uppgifter om den bristande överrensstämelsen och vilka åtgärder som har vidtagits.

25 § Tjänsteleverantören ska ta fram nödvändig information om hur tjänsten uppfyller tillgänglighetskraven. Om tjänsteleverantören har åberopat undantag enligt 7 §, ska det av informationen även framgå vilka tillgänglighetskrav som omfattas av undantaget.

Tjänsteleverantören ska säkerställa att de tjänster som denne utformar och tillhandahåller marknaden åtföljs av sådan information som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innehållet i den information som tjänsteleverantören enligt denna paragraf ska ta fram, på vilket sätt informationen ska lämnas och hur länge den ska sparas.

26 § Tjänsteleverantören ska på begäran av en tillsynsmyndighet lämna all information som behövs för bedömningen av om en tjänst uppfyller tillgänglighetskraven.

Tjänsteleverantören ska samarbeta med berörda tillsynsmyndigheter om de åtgärder som ska vidtas för att tjänsten ska uppfylla tillgänglighetskraven.

27 § Den som ansvarar för innehållet i en e-bok ska säkerställa att tillgänglighetskraven uppfylls även om denne inte är en tjänsteleverantör.

Bestämmelser i denna lag som gäller för en tjänsteleverantör, med undantag för bestämmelserna om sanktionsavgift, är tillämpliga även i fråga om ansvar enligt första stycket.

Marknadskontroll av produkter

28 § Den myndighet som regeringen bestämmer är marknadskontrollmyndighet.

Vid marknadskontroll av produkter som omfattas av denna lag tillämpas följande bestämmelser om marknadskontroll i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011:

1. artikel 2.3 om tillämpningsområde vid marknadskontrollmyndighetens åtgärder enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet,

2. artikel 10.1, 10.2, 10.5 och 10.6 om utseende av marknadskontrollmyndigheter och det centrala samordningskontoret,

3. artikel 11.2, 11.3, 11.5 och 11.7 om marknadskontrollmyndigheternas verksamhet,

4. artikel 13 om nationella strategier för marknadskontroll,

5. artikel 14.1 och 14.2 om marknadskontrollmyndigheternas befogenheter,

6. artikel 16.3 g och 16.5 om åtgärder för marknadskontroll,

7. artikel 17 om användning av information samt yrkes- och affärshemligheter,

8. artikel 18 om processuella rättigheter för ekonomiska aktörer,

9. artikel 22 om ömsesidig assistans,

10. artikel 25.2–25.4 om kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden,

11. artikel 26.1 och 26.2 om uppskjutande av övergång till fri omsättning,

12. artikel 27 om övergång till fri omsättning,

13. artikel 28.2 och 28.3 om vägrad övergång till fri omsättning,

14. artikel 31.2 f, 31.2 g, 31.2 m och 31.2 o om unionsnätverkets roll och uppgifter, samt

15. artikel 34.3 a och 34.4 om informations- och kommunikationssystemet.

29 § Vid marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 har marknadskontrollmyndigheten befogenhet att

1. enligt artikel 14.4 a och 14.4 b kräva att ekonomiska aktörer som hanterar produkter ska tillhandahålla handlingar, specifikationer, data eller uppgifter,

2. enligt artikel 14.4 e få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, och

3. enligt artikel 14.4 j införskaffa, inspektera och demontera varuprover.

Tillsyn av tjänster

30 § Den myndighet som regeringen bestämmer är tillsynsmyndighet i fråga om tjänster som omfattas av denna lag och utövar tillsyn över att lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och direkt tillämpliga

rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 följs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillsyn enligt lagen och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

31 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Gemensamma bestämmelser för marknadskontroll och tillsyn

32 § Om marknadskontrollmyndigheten eller tillsynsmyndigheten finner att en produkt eller tjänst inte uppfyller krav enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882, ska myndigheten uppmana den eller de ansvariga ekonomiska aktörerna att inom en viss tid åtgärda bristen.

Om den ansvariga ekonomiska aktören inte har åtgärdat bristen inom föreskriven tid, får myndigheten besluta de förelägganden som behövs för att bristen ska avhjälpas.

Beslut som en marknadskontrollmyndighet fattar med stöd av andra stycket ska omprövas efter tre månader.

33 § Om marknadskontrollmyndigheten eller tillsynsmyndigheten finner brister i en bedömning av undantag enligt 7 §, ska myndigheten uppmana den ekonomiska aktören att inom viss tid åtgärda bristerna.

Om inte den ekonomiska aktören avhjälpes bristerna, får myndigheten förelägga den ekonomiska aktören att inom en viss angiven tid göra en ny bedömning.

34 § En marknadskontrollmyndighet eller tillsynsmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att krav enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 ska följas.

35 § Ett beslut om föreläggande enligt 32–34 §§ får förenas med vite.

36 § Polismyndigheten ska på begäran av marknadskontrollmyndigheten eller tillsynsmyndigheten lämna den hjälp som behövs för att myndigheten ska kunna vidta åtgärder enligt 29 eller 30 §.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Sanktionsavgifter

37 § En marknadskontrollmyndighet eller tillsynsmyndighet får ålägga en ekonomisk aktör att betala sanktionsavgift om den ekonomiska aktören har åsidosatt någon av 6, 8, 11–13, 15–17, 19–26 §§ eller 28 § andra stycket 6 eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa paragrafer.

I ringa fall ska någon sanktionsavgift inte beslutas.

En sanktionsavgift får inte beslutas senare än fem år från den tidpunkt då åsidosättandet upphörde.

38 § En sanktionsavgift får inte beslutas om åsidosättandet omfattas av ett föreläggande om vite och åsidosättandet ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

39 § Sanktionsavgiften får tas ut med ett belopp som bestäms med hänsyn till allvaret och omfattningen av åsidosättandet samt till omständigheterna i övrigt. Sanktionsavgiften ska bestämmas till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

Om det finns särskilda skäl eller om det annars är påkallat med hänsyn till omständigheterna får sanktionsavgiften sättas ned helt eller delvis.

Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.

40 § Sanktionsavgiften ska betalas inom trettio dagar från det att beslutet fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Om sanktionsavgiften inte betalas inom denna tid, ska beslutande myndighet lämna den obetalda avgiften för indrivning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Avgiften faller bort i den utsträckning som verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft.

Överklagande

41 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut enligt 32 § första stycket och 33 § första stycket får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 28 juni 2025.

2. Lagen tillämpas inte på innehåll på webbplatser och mobila applikationer som avser:

– förinspelade tidsberoende medier som har offentliggjorts före ikraftträdandet,

– filformat för dokument som har offentliggjorts före ikraftträdandet, eller

– innehåll som kan klassificeras som arkiv och som inte har uppdaterats eller redigerats efter ikraftträdandet.

3. En tjänsteleverantör får fortsätta att tillhandahålla sina tjänster med hjälp av produkter som före ikraftträdandet lagligen användes av tjänsteleverantören för att tillhandahålla liknande tjänster, dock längst till och med den 27 juni 2030.

4. En tjänsteleverantör, som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande tillhandahåller tjänster enligt ett avtal som har ingåtts före ikraftträdandet, får fortsätta att tillhandahålla tjänsterna till dess att avtalstiden löper ut, dock längst till och med den 27 juni 2030, även om tjänsterna i fråga inte får tillhandahållas enligt 6 §.

5. Självbetjäningsterminaler som före ikraftträdandet lagligen användes av tjänsteleverantörer för tillhandahållande av tjänster får fortsätta att användas vid tillhandahållande av liknande tjänster under en period av 20 år efter det att terminalerna togs i bruk.

På regeringens vägnar

SFS 2023:254

ULF KRISTERSSON

CAMILLA WALTERSSON
GRÖNVALL
(Socialdepartementet)